Nro 126.

KURJER POLSKI

Warszawa
Poniedziałek dnia 12 Kwietnia r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20. Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich

Wiadomości Krajowe

Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy. — Powodowany odezwą kommissji województwa Krakowskiego z d. 19 marca b. r. Nr. 14,093 z wydziału wojskowego, sekcji policyjnéj z d. 2 b. m. doszłą, na zasadzie upewnienia ze strony jaśnie wielmożnego radcy stanu rezydenta i konsula jlnego przy rządzie wolnego miasta Krakowa, w przedmiocie zupełnego uśmierzenia choroby na bydło w okręgu Krakowskim wydaną, urząd municypalny handlującą publiczność niniejszém zawiadomia, że kommissja województwa Krakowskiego poleciła komorom celno-granicznym, aby kommunikacją z wolnym okręgiem Krakowskim otworzyły i transporta objektów z tytułu zarazy dawniéj podejrzanych pod względem policjinym nie tamowały. — Warszawa d. 4 kwietnia. — Wice-prezydent *Lubowidzki.* — Za sekretarza jeneralnego *Wiernicki.*

Dyrekcja główna towarzystwa kredytowego ziemskiego. — Uwiadamia stowarzyszonych, iż stosównie do postanowienia rady administracyjnéj królestwa z dnia 30 czerwca 1827 r. odbędą się w roku bieżącym zebrania, celem załatwienia czynności art. 187 prawa sejmowego przepisanych, oraz dopełnienia wyboru urzędników towarzystwa, a mianowicie:

1) W województwie mazowieckiém w Warszawie dnia 25 kwietnia r. b.

2) W województwie Augustowskiém w Suwałkach dnia 30 t. m. i r.

3) W województwie Podlaskiém w Siedlcach dnia 5 maja r. b.

4) W województwie Lubelskiém w Lublinie dnia 10 maja r. b.

5) W województwie Krakowskiém w Kielcach dnia 15 maja r. b.

6) W województwie Sandomierskiém w Radomiu dnia 20 maja r. b.

7) W województwie Kaliskiém w Kaliszu dnia 25 maja r. b.

8) W województwie Płockiém w Płocku dla świąt w dniach 30 i 31 maja przypadających, dopiéro w dniu 1 czerwca r. b.

Wzywa więc dyrekcja główna, ażeby stowarzyszeni w terminach powyżéj wymienionych na zebranie każdego respective województwa przybyć raczyli. — W Warszawie, dnia 8 kwietnia 1830 r. — Senator wojewoda prezes (podpisano) Miączyński. — Pisarz dyrekcji głównéj (podpisano) Drewnowski.

Xięgarnia Brzeziny i komp. wyda wkrótce własnym nakładem tłómaczenie użytecznego dziełka Dra Delacroit pod tyt. *Manuel des Hemorroidaires.* Prostuje on w niém mylne wyobrażenie o téj słabości (w Polsce niemal powszechnéj) i przytacza najskuteczniejsze sposoby jéj leczenia powiększéj części nowe, lecz stwierdzone wielą przykładami. Tłómacz jest P. Kranze, który już przełożeniem Hufelanda Makrobijotyki i rad lekarskich dla kobiét Dra

Saucerotte zasłużył się naszéj lekarskiéj literaturze.

Nadesłano towarzystwu przyjaciół nauk z Paryża, jako próbę druku piérwszy arkusz nowego wydania dzieł Krasickiego, które się drukuje staraniem i nakładem xięgarza paryzkiego Barbezat. Format tego wydania jest w 8ce większéj, w dwóch szpaltach, pismem drobném, papier najpiękniejszy welinowy. Na jednym pół arkuszu mieści się 4 części Bajek i Przypowieści. W nowém tém wydaniu zachowana jest nowa pisownia.

P. Bernatowicz, autor Pojaty, pracuje teraz nad nowym romansem, w którym główną osobą ma być król Władysław Warneńczyk.

Z upodobaniem dowie się zapewne publiczność o przeniesieniu jednego z płodów lorda *Byrona* na grunt polski. *Giaur* jest to poema, przekładania Wład. hr. Ostrowskiego drukowane w Puławach, kosztem dostojnego tłómacza, który dochód cały przeznaczył na ubogich. Wewnętrzną wartość przekładu tego podnosi jeszcze piękne wydanie. Exemplarze po 3 zł. sprzedają się w sklepie ubogich w domu Towarzystwa Dobroczynności. X. S.

W d. 28 z. m. w czasie jarmarku w mieście Białobrzegach, jeden z włościan przybyły tamże Pilicą własnym statkiem, proszony był przez znajome sobie osoby, aby je przewiózł na drugi brzeg rzeki. Włościanin nie odmówił proszącym; przyjął kilkanaście osób na swój statek, lecz ledwie na środek rzeki przybyli, woda uniosła i pod linę do przewozu służącą statek wpędziła. Wiele z pomiędzy płynących osób chwyciło się liny, w celu wstrzymania pędzonego wodą statku co właśnie sprawiło, że statek przewrócił się, i wszyscy znajdujący się na nim w wodzie się zanurzyli, 7 osób wyratowano, 6 zaś, w liczbie których był sam przewoźnik życie utraciło.

(A. n.) Wyczytawszy w kurjerze wiadomość o sporach naturalistów w Berlinie, o jaskółkach gdzie się przez zimę przechowują; dołączam zdanie moje do tych, którzy sądzą że jaskółki na zimę w wodzie się zanurzają: Gdym była w małoletnim wieku 1779 r. moj ojciec ś. p. kazał załowić siatką pod lodem na ryby w post, przyczém sam był przytomny; wyciągnięto wraz z rybami kilka jaskółek podobnież za nóżki poczepianych, i które mój ojciec przyniósł do ogrzanego pokoju. Po niejakiéj chwili poożywiały wszystkie i latały na skrzydłach, a mnie to bawiło więcéj i drugie dzieci, niż kanarek który pięknie w klatce śpiewał. Lecz tylko mają powracać do życia młode, a stare umierają w wodzie. To się działo niegdyś w ziemi Rożańskiéj, a teraz w jednéj wsi w obwodzie Pułtuskim leżącéj. K. N.....ka

Przyjechali do Warszawy. — Radolińska Anastazja 47 Stare Miasto; Józefowicz Professor z Płocka 537 Kapitulna; Orzechowska Marjanna 533 Podwale; Sobolewska Marjanna 2-21 Nowolipie; Gawroński Tomasz 625 Kozia; Lepige pułkow. 1257 Nowy Świat; Pawłowski Jan ob. 1633 Wspólna; Rembeliński Ludwik 584 Długa; Węgrzecka sędzina 747 Elektoralna; Wichliński Alexander 605 Bielańska; Nakwaski kasztelan 481 Miodowa; Niemierycz Wincenty 587 Długa; Turski Fel x 584 Dga; Michałowski Teodor 414 Gerlach; Dobrzyński Faustyn 645 Kozia; Czaszkowski Eugenjusz 471 Senator.; Popławski Leon 1352 Mazowiecka; Szaniawski Maxym 1375 Marszałkowska.

Dziś zrana ciepła stopni 3. — Wczoraj w połud. 4.

TEATR NARODOWY. Dziś: op. Wolny Strzelec.

TEATR ROZMAI. Dziś: Wujaszek z ukrainy, Stary kawaler i Kucharki.

Wiadomości Zagraniczne.

Jedno z pism londyńskich skreśliło następujący obraz posiedzeń parlamentu angielskiego: cudzoziemiec znajdujący się poraz piérwszy na galerji izby niższéj, łatwo może sądzić że się znajduje na teatrze, bo ulubiony mówca odbiera tam równie dowody upodobania jak w teatrze dobry aktor. Kiedy mówić zaczyna, cała izba zachowuje głębokie milczenie; okrzyki przerywają mu póżniéj mowę, a gdy skończył nie mają końca i miary. W tym atoli różni się

parlament od teatru, że w teatrze dają oklaski, a w parlamencie wołają: słuchajcie! słuchajcie! i że mówcy który się nie podoba nie przerywają jak złym aktorom gwizdaniem, ale kaszlem. W naganie téj są Anglicy bardzo delikatni; gwizdanie jako czynność dobrowolna łatwoby mogła dać powód do sporów, gdy tymczasem kaszel mogąc być mimowolnym, łatwo da się usprawiedliwić. W składzie członków parlamentowych jest także wielkie podobieństwo do aktorów. Parlament ma także swoich tragików i komików w najrozmaitszych odcieniach. Mówca który niebezpieczeństwa krajowi grożące z zapałem i pewną powagą kreśli, może być porównany z tragikiem; inny członek który sobie żartuje z proroctw tamtego albo z uniesień jego szydzi, podobny jest do komika; ci zaś, którzy w milczeniu głosują, mają wiele podobieństwa do figurantów teatralnych. Szczególną jest rzeczą, iż Anglja wtenczas właśnie najlepszych miała aktorów, kiedy w parlamencie zasiadali Pitt, Fox, Burke i Sheridan, oraz że jak w teatrze trudniéj jest o dobrych komików niż o traików, tak podobnie i w parlamencie częściéj słyszéć można mowy mocą i gwałtownością swoją porywające, aniżeli takie, któreby w obecnych śmiech wzbudzały.

W północno amerykańskiéj prowincji Orlean, nie było podług ostatnich doniesień żadnego więzienia ani żadnéj sprawy kryminalnéj.

Pan O'Connell wydał do prostestantów Irlandzkich odezwę, w któréj ich zachęca ażeby wspólnie z katolikami starali się wyjednać od rządu administracją, któraby zapewniła pomyślność całéj Irlandji.

Król pruski wyznaczył kommissję z członków rady stanu złożoną, do rozpoznania zażaleń, które baron Frauendorf drukiem ogłosił.

W Ameryce jest 11,647,000 Angli. 10,504,000 Hiszpanów, 7,593,000 Indjan, 3,740,000 Portugalczyków, 1,242,000 Francuzów, 216,000 innych mieszkańców należących do narodów europejskich.

P. Conder wydał w Londynie w 30 tomach opis rozmaitych podróży z mappami i rycinami. Jestto istotnie rzadka encyklopedja jeograficzna. P. Conder przypisał to dzieło królowi angielskiemu w ten sposób: "Królowi, pod którego spokojném berłem zostawiła Opatrzność boska przeszło szóstą część rodu ludzkiego; konstytucyjnemu monarsze wysp brytańskich; królowi hannowerskiemu; lordowi wielkiemu protektorowi Grecji jońskiéj; najwyższemu władzcy w Indjach, Cejlonie i Australji; opiekunowi wysp polinezyjskich; panu w południowéj Afryce, Senegambji Indjach zachodnich, Kanadach i najpółnocniejszéj Ameryce.,,

Admirał Malcolm odebrał list od sławnego missjonarza nawracającego żydów, P. Wolff, w którym go prosi, aby przysłał po niego okręt do Cypru, dokąd uciekł z żoną swoją Lady Georgianną Wolff (urodzoną Walpole) z Jerozolimy, gdzie nieprzyjaźni im żydzi oboje małżonków zamyślali otruć; Lady jest niebezpiecznie chorą. Admirał przeznaczył do tego szalupę *Wasp*.

W Lunewillu zastrzelił młody żołnierz swoję kochankę, za to, że mu chciała uciec do Wiednia. Miał on i sobie odebrać wystrzałem życie, atoli policja przeszkodziła temu. Prowadzony przez most, zdołał się wyrwać i skoczył w rzekę; na nieszczęście woda była płytką; w więzieniu nawet udało mu się skaléczyć się, atoli krew płynąć nie chciała!

W Cheltenham w Anglji, d. 25 z. m. wyprowadził małżonek na targ publiczny swoję żonę. Pewien kamieniarz ofiarował za nią pół szylinga, lecz biednéj żonie udało się przecie zdjąć się z postronka i uciec do domu, nie czekając, aż targ przybity zostanie.

Dnia 25 lutego było w Tyflis trzęsienie ziemi, które miało trwać 20 minut. Tegoż samego dnia uczuli je mieszkańcy Astrachanu.

W okolicy Marsylji i Tulonu zgromadza się korpus rezerwowy, z którego uzupełniane bę-

dą ubytki w wojsku przeznaczonym przeciw Algierowi.

Na okrętach które do Afryki popłynąć mają, wielu majtków zatrważa się daleką podróżą do Algieru; słychać nawet o częstych dezercjach.

Pan Treysynet członek instytutu zamyśla odbyć powtórną podróż około ziemi.

Od 1go kwietnia pomnożono w całéj Francji kommunikacje pocztowe za pomocą pieszych posłańców, tak, iż najmniejsze wsie otrzymują listy bezpośrednio przez pocztę pieszą.

Xiąże Leopold Sasko-Koburski ma popłynąć do Grecji z portu florenckiego, 4 okręty rossyjski, angielski, francuzki i grecki będą mu towarzyszyły.

Do Trjestu zawijają już okręty greckie szczególniéj z oliwą i zakupują nawzajem rozmaite wyroby z fabryk włoskich i austrjackich.

Pan Laborde wydał pismo o wyprawie algierskiéj; twierdzi on w niém, że rząd francuzki przyrzekł angielskiemu, że wojsko powróci natychmiast do Francji, jak tylko Dej algierski przez zburzenie Algieru odniesie karę.

Policja paryzka wydała rozporządzenia, podług którego, siadający w powóz na ulicy do najęcia stojący, ma prawo żądać od fiakra kartę z numerem i adresem właściciela powozu.

Junta na wyspie Hawannie ofiarowała rządowi hiszpańskiemu na wyprawę przeciw Ameryce 6 miljonów piastrów, a po rozpoczęciu wojny przyrzekła dodać 8 miljonów piastrów.

P. Selliére mianowany został jeneralnym liwerantem przy wojsku przeciw Algierowi przeznaczoném. Ajenci jego, zakupują siano w Anglji, gdzie jest tańsze.

Kommissja województwa mazowieckiego. — Podaje do publicznéj wiadomości, że w dniach 15, 16 i 17 kwietnia r. b., w biórze prezydenta miasta Włocławka przed adjunktem dozoru miast obwodu kujaws. odbywać się będzie plus licytacja na wydzierżawienie trzechletnie od d. 1 czerwca r. b. poczynając, przewozu na rzece Wiśle, do gminy miasta Włocławka należącego, która się od dotychczas pobieranéj dzierżawy w summie złp. 2400 rozpocznie. — Każdy więc chęć podjęcia się téj dzierżawy mający, zaopatrzywszy się w vadium złp. 600, w miejscu i czasie wyżéj wskazanym stawić się zechce, gdzie warunki licytacyjne przejrzéć będzie mógł. — W Warszawie d. 7 kwietnia 1830 r. — Radca stanu prezes R. *Rembieliński.* — Sekretarz jlny Filipecki.

Doktor Koppenstaedter przeniósł swoje mieszkanie do domu pod liczbą 369 przy ulicy Krakowskie Przedmieście obok Teatru Rozmaitości.

☞ Officjalista rządowy etatowy, mający żonę, życzy sobie być rządcą domu za wynagrodzenie tylko mieszkania, dwóch pokoi. Wiadomość w kantorze głównym Kurjera Polskiego.

W kantorze głównym Kurjera Polskiego przy uli. Danielowiczowskiéj Nro 616, nabyć można w opieczętowanych pakiecikach z sposobem użycia nasion: Drzewa Tulipanowego (Liliodendron Tulpifera) i Bignonii Catalpy; w tymże kantorze dowiedzieć się można o *cenie* i *miejscu* sprzedaży drzewek jak np: topoli włoskich i balsamicznych, kasztanów, bzów: lila, białego i perskiego, akacji, oraz georginiów w różnych kolorach i gatunkach; w pałacu zaś dawniéj Chodkiewicza u Pana Flagi są złożone na sprzedaż kartofle ananasowe, migdałowe i szparagowe, niemniéj ocet astraganowy według przepisu francuzkiego robiony, i co do koloru, smaku i tęgości w niczém francuzkiemu nie ustępujący, acz o połowę blisko tańszy.

Niżéj podpisany Dom handlowy kontynując rozpoczętą sprzedaż Win po cenach zniżonych w pałacu własnym przy ulicy Długiéj w stancji Ner 17, ma zaszczyt donieść Szanownéj publiczności, iż w celu jak najprędszego ukończenia tejże sprzedaży, postanowił osobom biorącym od razu w ilości znacznéj, dawać *Rabatt stosowny,* zaręczając za dobre gatunki Win. — *Dykert et Syn.*

W dniu onegdajszym z południa zginął piesek mały angielski gładki, nóżki wszystkie z odmianą białą i pod brzuchem odmianę białą mający, uszki i ogon nie ucięte, koloru jasno-kasztanowaty (jak wiewiórka) w kształcie charcika, tylne nóżki nieco wyższe jak przednie, zwinny jak żywe srebro. Szanowny znalazca, lub o nim mający wiadomość, raczy donieść do domu Bazyljanów pod Ner 485 przy ulicy Miodowéj na Isze piętro do W. Kornaszewskiego, a prócz wdzięczności za odzyskaną stratę tak ulubionego pieska, odbierze *nagrody rubli dwa.*

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIELOWICZOWSKEJ POD N. 616.